

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет права, публічного управління та національної безпеки

Кафедра економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління

Силабус навчальної дисципліни “ БЮДЖЕТНА ТА ПОДАТКОВА СИСТЕМА ДЕРЖАВИ ”

1. Профіль дисципліни

Освітньо-професійна програма «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»	Освітній ступінь – бакалавр Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування Кількість кредитів – 4 Загальна кількість годин – 120 Рік підготовки, семестр – 3-й, 5-й Компонента освітньої програми: <i>обов'язкова</i> Цикл підготовки: <i>загальний</i> Мова викладання: українська
--	--

2. Інформація про викладача

Викладач (-і)	Першко Лариса Олександрівна
Профайл викладача (-ів)	https://tinyurl.com/yvtza3ey
Контактна інформація	+380982542626 Larisa_pershko@ukr.net
Сторінка курсу в Moodle	https://tinyurl.com/s5berbh2
Консультації	Онлайн консультація через Zoom, Viber щопонеділка з 13.00 до 17.00

3. Анотація до дисципліни

Мета. Виявлення та оцінка сукупності актуальних проблем бюджетної та податкової системи держави в сучасних умовах економічного розвитку, які існують на макро - і макрорівнях в різних сферах фінансових відносин, а також визначення шляхів їх подолання, що дозволить орієнтуватись у змінах, які відбуваються у практиці публічного управління.

Завдання. Представити дослідження сучасних вчених з проблемних питань теорії та практики бюджетної та податкової системи держави в різних сферах їх функціонування, показати можливі напрями впливу представлених проблем на суспільний прогрес і діяльність окремих суб'єктів фінансових відносин; представити можливі шляхи подолання досліджених проблем,

визначенню засад державної політики доходів в контексті з соціально-економічною політикою держави.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

а) загальних (ЗК):

ЗК09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

б) спеціальних/фахових (СК/ФК):

СК06. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН08. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

РН16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- теоретико-методологічні засади фінансових відносин;
- проблеми реалізації фінансових відносин у сучасній глобальній економіці;
- основні напрями впливу фінансів на суспільний прогрес і роль фінансів в економічній перебудові суспільства на шляху розвитку ринкових відносин;

вміти:

- об'єктивно оцінювати економічні процеси, які відбуваються в суспільстві на сучасному етапі економічного розвитку;
- розробляти й вирішувати актуальні питання теорії і практики розбудови фінансової політики держави;
- правильно розуміти закономірності у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів підприємницької діяльності та населення і розкрити шляхи використання цих закономірностей у практиці фінансової роботи;
- визначити сукупність заходів, що забезпечують використання фінансів як одного з дієвих важелів економічної політики держави;
- оцінювати ризики, спричинені тими чи іншими негативними явищами, що впливають на фінансово-економічні відносини на макро- та мікрорівнях фінансової системи.

знаходити шляхи подолання негативних явищ, які супроводжують фінансові відносини в різних сферах та ланках фінансової системи.

4. Організація навчання

4.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	Заочна
Лекції	24	6
Практичні / лабораторні	24	6
Самостійна робота	72	108

4.2. Зміст початкової дисципліни

№ з/п	Тема	Структура курсу	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	T1	Фінансові теорії у фундаментальних економічних доктринах 1. Концепції державних фінансів у фундаментальних економічних теоріях 2. Історія української фінансової думки 3. Новітні уявлення учених про розвиток фінансової науки	10	10
2	T2	Питання методології і теорії організації фінансової системи 1. Організація функціонування фінансової системи. 2. Проблема класифікації функцій фінансів та фінансової системи. 3. Класифікація, місце та роль фінансових інститутів в фінансовій системі. 4. Системні проблеми функціонування фінансової системи.	10	10
3	T3	Фінансове господарство держави та проблеми його функціонування. 1. Проблеми ефективності функціонування фінансового господарства держави. 2. Проблеми фінансового забезпечення національної економіки. 3. Суперечності та проблеми державного впливу на економічну політику держави в умовах глобалізації економіки.	10	10
4	T4	Проблеми балансування державного бюджету. Державний борг і державний кредит 1. Роль бюджету в перерозподілі вартості ВВП та його значення для розвитку фінансового господарства держави. 2. Шляхи подолання дефіциту державного бюджету. 3. Тенденції розвитку боргової стратегії України. 4. Надзвичайні ситуації та фінансові проблеми держави.	10	10
5	T5	Податки як специфічний метод вторинного розподілу національного продукту 1. Загальна теорія оподаткування. Виникнення теорії оподаткування та її еволюція. 2. Актуальні проблеми реформування національної податкової системи та специфіка її функціонування. 3. Податкова політика в системі державного регулювання пропорцій економічного розвитку.	10	10
6	T6	Проблеми залучення іноземного капіталу в економіку України	10	10

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність іноземних інвестицій для розвитку економіки України. 2. Інвестиційний клімат в Україні. 3. Ефективність використання іноземних інвестицій і їх вплив на соціально-економічний розвиток в Україні. 4. Проблеми залучення іноземних інвестицій в економіку України. 		
7	T7	<p>Фінансові проблеми реального сектору економіки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема вибору підприємством каналів споживання фінансових ресурсів. 2. Вплив фінансової політики на систему та структуру формування фінансових ресурсів підприємств. 3. Державне регулювання залучення та розміщення фінансових ресурсів національним бізнесом. 	10	10
8	T8	<p>Проблеми фінансового забезпечення людського розвитку.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми людського розвитку та функціонування механізму його фінансового забезпечення. 2. Сучасний стан фінансового забезпечення людського розвитку в Україні. 3. Оцінка та дієвість фінансового забезпечення розвитку людського потенціалу. 	10	10
9	T9	<p>Фінансовий механізм структурної модернізації економіки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Модернізація в системі детермінантів економічного розвитку. 2. Функціонування фінансового механізму структурної модернізації економіки. 3. Світовий досвід фінансового забезпечення підтримки прогресивних структурних змін в економіці. 	10	10
10	T10	<p>Проблеми розвитку фінансової системи України в умовах глобалізації національних фінансових систем</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце України в світовому співтоваристві: економічні і політичні фактори. 2. Україна і Європа. 3. Україна і Росія. Україна і країни СНД. 4. Вплив міжнародних фінансових організацій на економіко-політичний розвиток України. 	10	10
11	T11	<p>Сучасна фінансово-економічна криза: причини виникнення та шляхи подолання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність поняття «фінансова криза». 2. Вплив світової фінансово-економічної кризи на фінансовий та реальний сектори економіки України. 3. Шляхи подолання наслідків світової фінансово-економічної кризи. 	10	10
12	T12	<p>Фінанси ЄС як сучасна форма наддержавних фінансових відносин</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гармонізація та уніфікація податкової політики в межах Європейського Союзу. 2. Валютна інтеграція. Спільна валютна політика та запровадження євро. 3. Інституції ЄС та їх роль у формуванні єдиної фінансової політики. 	10	10
Разом:			120	120

4.3. Форми контролю та методи оцінювання

Основними видами контролю результатів навчання під час вивчення дисципліни «Бюджетна та податкова система держави» є: поточний, періодичний і підсумковий.

Поточний контроль здійснюється у формі усного та письмового опитування, тестування, виконання індивідуальних завдань і розрахункових робіт, підготовки презентацій та аналітичних оглядів. За сукупністю певних тем здійснюється періодичний контроль у вигляді модульних контрольних робіт, розв'язання фінансових та облікових задач, виконання кейсів, що моделюють реальні у мови функціонування підприємств.

Після вивчення курсу застосовується підсумковий контроль у формі заліку. Підсумкова оцінка визначається як середнє арифметичне значення оцінювання знань і вмінь здобувача вищої освіти за поточний та підсумковий контроль за 5-бальною системою з наступним переведенням в 100-бальну шляхом множення середнього значення на коефіцієнт переведення 20. Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни. Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Оцінювання кожного з виконаних практичних завдань здійснюється за такими критеріями:

5 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичного завдання, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує практичне завдання стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки;

4 бали – здобувач вищої освіти достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичного завдання, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки;

3 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє базові знання окремих положень, наводить приклади типових бухгалтерських проведення, проводить

прості розрахунки. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки;

2 бали – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичного завдання;

1 бал – здобувач вищої освіти не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді;

0 балів – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичного завдання.

Під час оцінювання знань і вмінь здобувачів можуть бути враховані результати навчання, отримані у неформальній освіті. Для цього, здобувач освіти, що має підтвердження про результати навчання у неформальній освіті (сертифікат, диплом чи інший документ), звертається із письмовою заявою в деканат факультету і складає підсумковий контроль предметній комісії. Наявність підтверджуючих документів є підставою для зарахування окремої теми лекційного чи практичного заняття, змістовного модуля чи всього навчального матеріалу дисципліни за умови, що програма неформальної освіти відповідає робочій програмі дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Розподіл балів оцінювання знань здобувачів вищої освіти

за видами навчальних занять з дисципліни

«Бюджетна та податкова система держави»

Поточний та періодичний контроль												Індивідуальне самостійне завдання	Підсумковий контроль (залік)	Сума балів	
Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2				Змістовний модуль 3			Змістовний модуль 4						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12				
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	100
Контрольна робота за заліковим модулем 1 – 5						Контрольна робота за заліковим модулем 2 – 5									

Шкала оцінювання: національна та шкала університету

Сума балів за шкалою університету (за всі види освітньої діяльності)	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи) практики	для заліку
90-100	Відмінно	Зараховано
75-89	Добре	
60-74	Задовільно	
менше 60	Незадовільно	Не зараховано

Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни. Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

5. Політики дисципліни

Політики курсу «Бюджетна та податкова система держави» вибудовуються із урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності, у т. ч. щодо використання штучного інтелекту, та регламентних документів щодо організації навчання у Поліському університеті.

Політика щодо відвідування: задля успішного засвоєння теоретичних знань і формування компетентностей здобувачі освіти зобов'язані регулярно відвідувати заняття, брати активну участь у обговоренні ключових питань із теми, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи.

Політика щодо дедлайнів: індивідуальні та самостійні роботи здобувачі освіти мають здавати вчасно, відповідно до плану заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, участь у конференціях, тривога, відсутність світла тощо) термін зарахування навчальних завдань може бути подовжений за погодженням із викладачем курсу. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, зараховуються зі зниженням оцінки.

Політика щодо комунікації із викладачем: у разі виникнення певних труднощів при вивченні дисципліни здобувач освіти може звертатися до викладача у години консультацій за додатковими роз'ясненнями.

6. Література, необхідна для вивчення навчальної дисципліни

Основна

1. Першко Л.О., Ріппа М.Б. Фінанси: навч. посібник. - Київ: ПВНЗ «ІЕЕП, 2020. 13,5 д.а.
2. Якобчук В.П., Скидан О.В., Дацій Н.В., Данкевич В. Є., Данкевич Є. М., Данкевич А. Є., Литвинчук І.Л., Першко Л.О., Симоненко Л.І., Довженко В.А., Войтенко А.Б., Захаріна О.В., Іванюк О.В., Мосієнко О.В. Публічне управління та адміністрування: навч. посіб. / за заг. ред. В.П. Якобчук. Київ: Видавництво Ліра-К, 2024. 476 с.
3. Перспективи використання податкових інструментів регіонального розвитку. Монографія. Фінансові інструменти регіонального розвитку в Україні в умовах децентралізації. Ірпінь. УДПСУ., 2021. - 318 с. С.225-246. <https://tinyurl.com/ysv5nkfs>
4. Kussainov, K., Goncharuk, N., Prokopenko, L., Pershko, L., Vyshnivska, B., Akimov, O. Anti-corruption Management Mechanisms and the Construction of a Security Landscape in the Financial Sector of the EU Economic System Against the Background of Challenges to European Integration: Implications for Artificial Intelligence Technologies. *Economic Affairs New Delhi* Open source preview, 2023, 68(1), pp. 509–521 doi: 10.46852/0424-2513.1.2023.20
5. Довженко В.А., Першко Л.О., Сус Ю.Ю. Планування фінансових ресурсів територіальних громад в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України. Проблеми сучасних трансформацій. 2024. (№ 13). С. 34-45. <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2024-13-02-02/2024-13-02-02>
6. Нооаналіз коеволюції суспільств й освіт та прогноз майбутнього / Л.О. Першко, К Корсак, Т Кірик, та ін. *Grasl of Science* 2023. № 26. URL: <https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/911>
7. Першко Л.О. Фінансова парадигма зміцнення самостійності місцевих бюджетів в Україні: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, 26–27 березня 2024 року. – Берегове: Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II, 2024. – С. 312-315.
8. Дурова, Н. В., Першко, Л.О. Геоінформаційні технології територіальних громад в умовах діджиталізації. *Академічні візії*, 2024. (32). <https://tinyurl.com/yyttr494>
9. Mykolaichuk, M., Shpektorenko, I., Pershko, L., Pasichnyi, R., Blishchuk, K., & Dzvinchuk, D.. (2024). Innovative competences in public administration: The key to sustainable development, increasing financial efficiency and ensuring national security. *Edelweiss Applied Science and Technology*, 8(6), 1334–1343. <https://doi.org/10.55214/25768484.v8i6.2250>
10. Pyatnychuk, I. ., Akimova, L. ., Pavlovskiy, O. ., Vengerskiy, O. ., Akimov, O. ., & Pershko, L. . (2024). The economic and legal dimension of the migration of intellectual and human capital as a threat to national security: The role and possibilities of public administration. *Edelweiss Applied Science and Technology*, 8(6), 1481–1491. <https://doi.org/10.55214/25768484.v8i6.226410>.

Додаткова

1. Національна стратегія доходів до 2030 року: роз'яснення Мінфіну. URL:https://biz.ligazakon.net/news/224571_natsionalna-strategiya-dokhodiv-do-2030-roku-rozuyasnennya-mnfnu

2. Національна стратегія доходів погіршує умови ведення бізнесу (заява). URL: <https://urb.org.ua/naczialnastrategiya-dohodiv-pogirshu%D1%94-umovi-vedennya-biznesu-zayava/>

3. Оцінка аналітичними центрами Нацстратегії доходів 2030. URL: <https://case-ukraine.com.ua/news/otsinkaanalitichnymy-tsentramy-natsstrategiyi-dohodiv-2030/>

4. Нацстратегія доходів: чому бізнес б'є на сполох? URL: <https://www.dw.com/uk/nacionalna-strategia-dohodiv-do2030-roku-comu-biznes-be-na-spoloh/a-67889217>

5. Очікуємо масову тінізацію: Що не так з Національною стратегією доходів 2030 від Мінфіну? URL:<https://biz.nv.ua/ukr/experts/podatki-v-ukrajini-nacionalna-strategiya-dohodiv-2030-ne-vipravdaye-ochikuvan-noviniukrajini-50388039.html>

6. «Національна стратегія доходів»: аналіз впливу на органи місцевого самоврядування. URL:<https://decentralization.ua/news/17374?page=0>

Електронні інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України: Офіційний сайт. Веб-сайт: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

2. Про схвалення Національної стратегії доходів до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2023 р. № 1218-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1218-2023-%D1%80#Text>

3. Директива Ради (ЄС) 2023/2226 від 17 жовтня 2023 року про внесення змін до Директиви 2011/16/ЄС про адміністративне співробітництво у сфері оподаткування

4. План для Ukraine Facility. 2024-2027. URL: <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/wpcontent/uploads/2024/03/plan-ukraine-facility.pdf>

5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

6. Міжнародний валютний фонд. URL: <https://www.imf.org/ru/Home>.

7. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

8. Конституція України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254/96-вр>

9. Бюджетний кодекс України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

10. Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21.06.2012 №5007-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>
11. Митний кодекс України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
12. Податковий кодекс України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
13. Про аудиторську діяльність : Закон України від 22.04.1993 №3125-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>
15. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 №2121-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
16. Про державну службу : Закон України від 16.12.1993 №3723-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
17. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 №755-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
18. Про державну статистику : Закон України від 17.09.1992 №2614-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>
19. Про електронний цифровий підпис : Закон України від 22.05.2003 №852-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/852-15>
20. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 №851-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/851-15>

Викладач _____

 Лариса ПЕРШКО

Завідувач кафедри _____

 Валентина ЯКОБЧУК